

La trucada d'Iglesias a Puigdemont que va aplanar la moció de censura de Sánchez

Una conversa entre el líder de Podem i l'expresident de la Generalitat el maig del 2018 va ser clau per a l'èxit de l'operació que va acabar amb l'era Rajoy



Pablo Iglesias i Carles Puigdemont, al Palau de la Generalitat el 2016. | ACN

Entre que l'Audiència Nacional va corroborar la corrupció al PP (<https://www.naciodigital.cat/noticia/155491/sentencia/cas/gurtel/prova/corrupcio/al/pp/condemna/barcenas/33/anys/preso>) i el triomf de la moció de censura de Pedro Sánchez (<https://www.naciodigital.cat/noticia/156214/pedro/sanchez/nou/president/espanyol>) contra Mariano Rajoy va passar només una setmana. Set dies marcats per negociacions a contrarellotge, trobades discretes en hotels de Madrid, intercanvis de missatges a totes hores i trucades decisives. Una d'elles, segons fonts de la negociació consultades per **NacióDigital**, es va produir el 29 de maig del 2018 al vespre. Els interlocutors? Pablo Iglesias, líder de Podem, i Carles Puigdemont, expresident de la Generalitat i en aquell moment pendent de l'extradició a Alemanya.

La conversa va ser fruit de les negociacions que es van posar en marxa a múltiples bandes entre els promotors de la moció -el PSOE-, els partits que ràpidament li van fer costat -Podem, especialment- i les formacions que tenien a les seves mans que la votació portés Sánchez a la Moncloa. ERC, amb Joan Tardà i Gabriel Rufián al capdavant, van mostrar pocs dubtes a l'hora de fer caure Rajoy -artífex de la resposta policial a l'1-O i de la judicialització del procés, que havia

mutat en presó i exili-, però en el cas del PDECat i del PNB la qüestió va requerir més esforços, reunions i trucades en paral·lel.

Els nacionalistes bascos, en el moment en què es va plantejar la moció de censura, li acabaven d'aprovar els pressupostos a un PP en minoria. La direcció del PNB, amb Andoni Ortuzar al capdavant, disposava de relació fluïda amb Rajoy i també amb els sectors econòmics de la capital. Negociadors experimentats -amb l'estat d'alarma ho han tornat a demostrar (<https://www.naciodigital.cat/noticia/202688/sanchez/prorrogara/alarma/amb/cs/pnb/pero/perd/suports/aliats/investidura>) , aprofitant l'aversion de Sánchez a atorgar concessions a Catalunya-, els nacionalistes bascos van acabar virant cap al vot favorable a la moció. I, en aquest trànsit, va ser cabdal tant el rol del PDECat com el d'Iglesias.

Iglesias, abans de fer la trucada a Puigdemont, ja havia estat en contacte amb l'equip negociador del PDECat establert a Madrid

Per què? Segons relaten fonts coneixedores de les negociacions, el líder de Podem va plantejar a Puigdemont que els vots del PNB ja es podien donar per tancats a favor de Sánchez -quan encara no estava certificat-, de manera que l'espai postconvergent, amb vuit escons, es convertia en decisiu. "Un joc de miralls", certifica un dels coneixedors del diàleg entre Iglesias i l'expresident. El PDECat estava implicat en les negociacions pràcticament des de l'inici: el dilluns previ a la votació, el líder del PSOE es va posar en contacte amb Marta Pascal, en aquell moment el capdavant de l'espai postconvergent.

Pascal va instal·lar-se en un hotel al carrer Cedaceros en el qual també hi havia allotjat, amb la major discreció possible, un dirigent clau del PNB molt proper a Ortuzar, Joseba Aurrekoetxea. La cap de files del PDECat va encarregar als diputats Carles Campuzano i Jordi Xuclà, amb experiència a Madrid i enquadrats dins del sector que s'anava allunyant progressivament de les directrius de Puigdemont. La diputada més propera a l'expresident a Madrid era Míriam Nogueras, que no va tenir un paper preponderant en les negociacions ni va assistir a l'executiva que va acordar el suport a la moció. Històrics com Xavier Trias, exalcalde de Barcelona, s'hi van posicionar a favor.

Videokonferència a tres bandes

Abans d'aquesta decisió, però, era vital que l'ara eurodiputat de Junts per Catalunya (JxCat) avalés el vot favorable a la censura contra Rajoy. Era escèptic amb el PSOE -Sánchez va avalar el 155 de forma acrítica-, i tenia dubtes sobre els beneficis que podria tenir per a Catalunya, en clau de procés i desjudicialització en el curt termini, un executiu amb els socialistes al capdavant. Tot plegat es va debatre en una videokonferència a tres bandes entre Madrid, Alemanya i el Palau de la Generalitat.

Quim Torra, escollit president feia tan sols dues setmanes, va presentar-se a la trobada amb Elsa Artadi, ja unguida com a consellera de la Presidència (<https://www.naciodigital.cat/noticia/156008/calvet/verg/chacon/borras/torra/renuncia/empresonats/exiliats/completa/govern/efectiu>) . A la pantalla de la capital espanyola s'hi trobaven Pascal, Campuzano, Xuclà i també Ferran Bel, diputat a Madrid. Puigdemont els va donar per fet que el PNB votaria que sí -missatge que li transmet Iglesias, que abans de trucar-lo havia pactat el contingut amb l'equip negociador del PDECat-, i malgrat els dubtes la balança s'inclina cap a fer costat a la moció. Era el moment de creuar documents amb el PSOE, ja convençut que reeixiria.

[noticia]203165[/noticia]

Qui primer va començar a aixecar el telèfon després de la moció de censura va ser Rafael Simancas -els afins a Sánchez tenien pressa per si els sectors més conservadors del partit frenaven les aspiracions-, però després els negociadors van interlocutar amb José Luis Ábalos, ara ministre de Transports. Les converses van durar fins pràcticament els voltants de la votació, com va passar mesos més tard amb la tramitació dels primers pressupostos de Sánchez. Aquella vegada, però, la carta del diàleg entre Iglesias i Puigdemont no va funcionar (<https://www.naciodigital.cat/noticia/173494/torra/puigdemont/tomben/ultim/intent/tramitar/pressupostos>) i Espanya va encaminar-se a noves eleccions.

Documents, hotels i passadissos

L'equip negociador del PDECat va redactar un document sobre infraestructures -van comptar amb l'ajuda de l'exdiputat Pere Macias- que van traslladar a Ábalos, negociador clau al costat de Santos Cerdán (<https://www.naciodigital.cat/noticia/156175/agur/rajoy>) . De camí a l'hotel on es produïen les converses, prop de l'estadi Vicente Calderón -ara pràcticament derruït-, un dels implicats va rebre una trucada "desesperada" de Rafael Hernando, portaveu parlamentari del PP, per mirar de frenar el vot favorable del PDECat a destituir Rajoy. L'operació, però, ja no es podia tirar enrere: el PNB ja s'havia inclinat cap a fer costat a la moció. La resta és història, tot i que les conseqüències d'aquella partida a múltiples bandes encara es noten.

Els negociadors del PDECat van rebre una trucada "desesperada" del PP per frenar el seu suport a la moció, però les converses amb el PSOE ja estaven encarrilades

No és casual, per exemple, que Iglesias defensés dijous al Congrés el diàleg amb Puigdemont, amb qui va acordar mantenir un canal permanent de diàleg la tardor del 2018 (<https://www.naciodigital.cat/noticia/165339/puigdemont/iglesias/acorden/establir/canal/permanent/dialeg>) . Ja s'havien reunit a Barcelona i a Madrid quan el líder de JxCat era president, i la posició favorable de l'ara vicepresident espanyol a un referèndum ajudava a greixar les relacions. Un dels lloctinents d'Iglesias a Madrid, Jaume Asens, és nexa d'unió amb l'exili a través de Toni Comín, amb qui l'uneix una llarga amistat personal.

La moció va tenir reverberacions a Catalunya, amb l'adeu de Pascal a la coordinació general del PDECat per les desavinences amb Puigdemont. Dos anys després, la creença majoritària al partit és que, sense el seu paper protagonista en la moció de censura, Pascal hauria pogut sobreviure en el càrrec. L'expresident domina ara el grup a Madrid, amb Laura Borràs al capdavant, i els protagonistes d'aquelles negociacions orbiten al voltant del nou Partit Nacionalista Català (PNC). Una de les discrepàncies que els ha dut aquí és, precisament, el paper de l'espai postconvergent a Congrés.